

sjukhuset i Norge. I Stockholm är operationsköerna långa.

En av kirurgerna visar hur en frisk hjärtklaff ska se ut. Operationsteamet måste öppna Inger Kälvebys bröstorg och stanna hennes hjärta i 50 minuter för att kunna byta den slitna klaffen.

Kirurgen Sandra Lindstedt jobbar vanligtvis i Lund, men i Oslo några veckor om året.

hövde opereras, fick hon samtidigt veta att det skulle dröja till september eller oktober innan hon kunde opereras på Nya Karolinska.

– Först blev jag förtvivlad. Jag sitter i ett stort hus som jag tänkt sälja till hösten. Sedan kom det här med hjärtat.

Kort efter beskedet erbjöds Inger att göra operationen på ett annat sjukhus, i Örebro eller i Norge. Hon behövde ingen lång betänketid. Att resa till Norge skulle gå snabbare och hon kunde välja att opereras när det passade.

Tidigare har hon bara haft lite kontakt med sjukvården. Att åka till Norge är däremot inte alls konstigt.

– I 48 år har vi åkt till Norge på semestern. Det är som mitt andra hemland.

De sista 45 åren åkte hon tillsammans med maken – och barnen när de växte upp – varje sommar till Hustaviken utanför Molde, längst ut i havsbandet. Semestern ägnades åt fiske.

– Vi pilkade torsk och filéade och gjorde klart all fisk som vi behövde under året.

Fiskeintresset delas av sonen Kent Kälveby, som också är med på resan. Erbjudandet från Stockholms läns landsting medger att en anhörig följer med, och Kent blir inkvarterad i den helt nya sjukhus-

Fakta. Köer på Karolinska

I nuläget står 7200 patienter i kö för operation på Karolinska. Det är cirka 1500 färre än i januari. 1600 har väntat längre än 90 dagar.

170 patienter väntar på hjärtoperation, jämfört med cirka 230 i januari. Antalet som väntat mer än vårdgarantins 90 dagar har sedan årsskiftet minskat från cirka 100 till 21.

Den styrande alliansen har sedan årsskiftet en satsning för att korta köerna. 2018 har Karolinska fått 280 miljoner kronor. 350 patienter har hittills i år skickats för operation på sjukhus utanför Karolinska. Ytterligare 350 har opererats utanför Karolinska men av sjukhusets kirurger.

56 hjärtpatienter har i år skickats till andra sjukhus för operation, de flesta till Örebro. 18 patienter har skickats till Norge.

Under 2017 betalade Karolinska 29 miljoner kronor för att köpa operationer externt.

byggnaden vars reception är förvillande lik en hotelllobby.

– Det är bra att Norge finns, och det här är bra organiserat, så jag är positiv, säger han.

Kirurgerna på LHL-sykehuset för fram risker med köerna. Att vänta länge med operationen går inte, säger Sandra Lindstedt som möter den nyanlända svenska patienten strax efter ankomsten.

– Risken är att patienterna blir så dåliga så att de inte kan komma tillbaka till samma nivå som de kunnat göra annars, utan väntetid. Efter tre månader finns det också en ökad risk för infarkter och hjärtsvikt, säger Sandra Lindstedt, som arbetar några veckor om året på kliniken. Normalt arbetar hon på universitetssjukhuset i Lund.

Kollegan Ivar Risnes fyller i:

– Patienterna kan till och med dö i kön!

Inför operationen är Inger Kälveby upptagen av förberedelser med bland annat ultraljudsundersökning och möte med kirurgen.

– Alla verkar så lugna här. Det är inte som på Sös där alla är stressade, säger Kent.

– Nej, det här är inte som ett sjukhus, mer som ett hotell. Lite pirrigt är det, men jag känner mig trygg, säger Inger.

Senaste halvåret har jag varit fruktansvärt trött. Jag somnar om jag sätter mig framför tv:n.

Inger Kälveby, 67 år, fick besked om att hon behövde en ny hjärtklaff.

På LHL-sykehuset behöver planerade operationer inte strykas och skjutas upp eftersom sjukhuset inte tar emot patienter akut.

Sjukhuset är litet och under en dag sker tre eller fyra hjärtoperationer. Här finns det överkapacitet. När Karolinska i vintras ställde frågan hur många patienter sjukhuset kunde ta löd svaret: Hur många som helst.

Det har hunnit bli förmiddag den 6 juni, och genom fönstret i opera-

tionssalen kan man se bilarna rusa förbi. Inne i rummet råder lågmäld koncentration.

Hjärtklaffen är som en ventil, och den nya – från gris – ligger förvarad i en vätskefylld plastburk. När den ska på plats är det förfinat hantverk, då en rad av täta suturtrådar förbereds längs kanten på den nya klaffen för att sedan dras ner i bröstet och fästas vid aortan.

– Det är i allra högsta grad ett handarbete och kräver en hel del träning. Men alla kirurger gör i princip på samma sätt – vi uppfinnar inte hjulet på nytt, säger Tord Fannlöp och konstaterar:

– Klaffen kom ner väldigt fint i alla fall. Den kommer att fungera bra.

Läkarna på LHL-sykehuset hade förväntat sig att fler svenska patienter skulle komma från Karolinska. Sedan i februari har 18 svenska patienter opererats här.

– Vi har goda resultat, och en tradition också av att skandinaviska kirurger möts här och utbyter erfarenheter, säger Ivar Risnes.

I receptionen väntar Kent Kälveby efter sin mammas operation.

– Jag ska gå upp till mamma nu. Jag mötte kirurgen i korridoren, och han stannade och tog sig tid och förklarade att allt hade gått bra. Här behöver man inte hålla reda på rondan för det ➔